

Sygn. akt IV KK 206/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Dariusz Kała (sprawozdawca)

SSN Dorota Rysińska

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry
w sprawie J. T.

skazanego z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 9 listopada 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego - na
niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 29 grudnia 2015 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

W dniu 11 grudnia 2015 r. Prokurator Rejonowy w B., na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., skierował do Sądu Rejonowego w B. wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy wobec J. T., podejrzanego o to, że:

I. w dniu 22 września 2015 r. w B., województwa (...), przy ulicy P., wbrew przepisom ustawy, posiadał środek odurzający w postaci marihuany w ilości 51 gram, to jest o przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224),

II. w dniu 22 września 2015 r. w B., województwa (...), prowadził na drodze publicznej - ulicy P., motorower marki Peugeot nr rej. (...), nie stosując się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 23 grudnia 2014 r., sygn. akt II W (...), zakazu prowadzenia motorowerów, obowiązującego od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 1 stycznia 2016 r., to jest o przestępstwo z art. 244 k.k.

Prokurator domagał się orzeczenia uzgodnionych z podejrzanym podczas przesłuchania w dniu 12 października 2015 r. następujących kar i innych środków reakcji prawnokarnej przewidzianych za zarzucane mu występki:

- za czyn I - kary roku pozbawienia wolności oraz przepadku środka odurzającego w postaci marihuany (51 gramów),
- za czyn II - kary 3 miesięcy pozbawienia wolności,
- orzeczenia kary łącznej roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby,
- orzeczenia dozoru kuratora w okresie próby,
- orzeczenia świadczenia pieniężnego w wysokości 1.000 złotych na rzecz stowarzyszenia MONAR.

Uwzględniając powyższy wniosek, Sąd Rejonowy w B., wyrokiem z dnia 29 grudnia 2015 r. [sygn. akt II K (...)]:

I. uznał oskarżonego J. T. za winnego popełnienia czynu, o którym mowa w punkcie I wniosku prokuratora, stanowiącego przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to, na mocy powołanego przepisu, wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności;

II. na mocy art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek środka odurzającego w postaci 51 gramów marihuany;

III. na mocy art. 70 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł od oskarżonego na rzecz stowarzyszenia MONAR nawiązkę w kwocie 1.000 (jeden tysiąc) złotych;

IV. uznał oskarżonego J. T. za winnego popełnienia czynu, o którym mowa w punkcie II wniosku prokuratora, stanowiącego przestępstwo z art. 244 k.k. i za to, na mocy powołanego przepisu, wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

V. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k., biorąc za podstawę kary pozbawienia wolności orzeczone z osobna za zbiegające się przestępstwa, wymierzył oskarżonemu karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

VI. na mocy art. 69 § 1 k.k., art. 70 § 2 k.k. i art. 73 § 2 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata, oddając oskarżonego w powyższym okresie pod dozór kuratora;

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych.

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 12 stycznia 2016 r.

Kasację od powyższego wyroku wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, który zaskarżył orzeczenie w całości na niekorzyść skazanego i sformułował zarzut rażącego i mającego wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 7 k.p.k. w związku z art. 335 § 1 k.p.k., polegającego na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, w wyniku czego doszło do naruszenia przepisu prawa karnego materialnego - art. 69 § 1 k.k. poprzez orzeczenie wobec J. T. kary łącznej roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby w sytuacji, gdy na podstawie powołanego przepisu możliwe jest zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku.

W konkluzji kasacji Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego należało uznać za zasadną.

Na wstępie trzeba wskazać, że autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia zarzucił w jego *petitum* naruszenie przepisu prawa karnego materialnego (art. 69 § 1 k.k.) jako konsekwencję rażącego i mającego wpływ na treść wyroku naruszenia art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. Zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona (...) z powodu **rażącego** naruszenia prawa, jeżeli mogło mieć **istotny** wpływ na treść orzeczenia. Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny nie wskazał zaś w *petitum* kasacji, że rażące naruszenie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. miało **istotny** wpływ na treść orzeczenia, jak też nie określił naruszenia art. 69 § 1 k.k. mianem **rażącego**. Zawartość uzasadnienia kasacji oraz konieczność analizowania wniesionego, nadzwyczajnego środka zaskarżenia, przez pryzmat art. 118 k.p.k. (przepis ten nakazuje dekodowanie czynności procesowej według jej rzeczywistej, a nie jedynie formalnej treści) prowadzi do wniosku, że Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny uznaje, że wpływ naruszenia przepisów prawa karnego procesowego na treść orzeczenia był istotny, zaś uchybienia w sferze prawa karnego materialnego i procesowego miały charakter rażący.

W powyższym kontekście przypomnieć należy, że rażące naruszenie prawa mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku zachodzi wówczas, gdy jest ono niewątpliwe i oczywiste, przy czym chodzi tutaj nie tyle o łatwość stwierdzenia danego uchybienia, ile o jego rangę i natężenie stopnia nieprawidłowości oraz zasadniczy wpływ tego uchybienia na treść wyroku (podobnie Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 29.05.2012 r., II KK 106/12, OSNKW 2012/10/107; W. Grzeszczyk, Kasacja w sprawach karnych, Warszawa 2001, s. 128 i n.). W świetle poniższego wywodu nie może budzić wątpliwości, że wskazany stan rzeczy w niniejszej sprawie zaistniał.

Ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) dokonano zmiany treści art. 69 § 1 k.k., ograniczając możliwość zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności do sytuacji orzeczenia jej w wymiarze nieprzekraczającym roku (w poprzednim stanie prawnym możliwe było warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności wymierzonej w wysokości do dwóch lat). Wspomniany przepis, w takim właśnie brzmieniu, obowiązuje od dnia 1

lipca 2015 r., a zatem powinien on znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy podzielił bowiem stanowisko prokuratora wyrażone we wniosku o skazanie bez rozprawy, że czyny oskarżonego zostały popełnione 22 września 2015 r.

Wniosek prokuratora, złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k., był rażąco wadliwy, skoro domagano się w nim warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej roku i trzech miesięcy pozbawienia wolności. Sąd Rejonowy w B. nie zrealizował w sposób prawidłowy powinności wynikającej z art. 343 § 7 k.p.k., gdyż nie dokonał weryfikacji powyższego wniosku pod kątem jego zgodności z art. 69 § 1 k.k. Sąd Najwyższy w swym orzecznictwie wielokrotnie zaś zwracał uwagę na to, że sąd rozpoznający wniosek o skazanie bez rozprawy nie jest zwolniony z obowiązku przeprowadzenia kontroli poprawności przedstawionych w nim uzgodnień pod kątem korelacji ujawnionych dowodów z ustaleniami faktycznymi, jak i na płaszczyźnie prawidłowości zaproponowanej kwalifikacji prawnej, wymiaru kary, środków karnych i dalszych form reakcji prawnokarnej. Obowiązek taki wynika z treści art. 343 § 7 k.p.k. W razie powstania jakichkolwiek wątpliwości w analizowanej sferze sąd zobowiązany jest do wyjaśnienia ich na zasadach ogólnych tj. na rozprawie (wyrok SN z dnia 25 listopada 2015 r., sygn. akt III KK 419/15, Prok. i Pr.- wkł. 2016/2/10), bądź też na posiedzeniu, na którym za zgodą oskarżonego, może dojść do modyfikacji w obszarze złożonego wniosku, konwalidującej zaistniałe w nim pierwotnie uchybienia (zob. wyrok SN z dnia 10 czerwca 2015 r., sygn. akt V KK 96/15, LEX nr 1744200).

Brak stosownej weryfikacji wniosku przez Sąd Rejonowy w B. spowodował jego uwzględnienie z rażącą obrazą przepisu art. 69 § 1 k.k., co w istotny sposób rzutowało na treść wyroku, skoro doszło do warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej pozbawienia wolności wbrew treści powyższego przepisu prawa karnego materialnego. Jednocześnie zaistniało tutaj również rażące naruszenie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., także o charakterze istotnym, gdyż Sąd Rejonowy nie wypełnił wymogu właściwej weryfikacji wniosku o skazanie bez rozprawy pod kątem jego zgodności z prawem.

Wobec powyższego, w niniejszej sprawie zaktualizowała się podstawa kasacyjna o jakiej stanowi art. 523 § 1 k.p.k. Skoro tak, kasację należało uznać za

zasadną. Konsekwencją tego stanu rzeczy było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania (art. 537 § 1 i 2 k.p.k.).

W toku dalszego postępowania Sąd Rejonowy w B. najpierw rozważy na posiedzeniu, czy istnieją warunki do modyfikacji wniosku przez prokuratora w trybie art. 343 § 3 k.p.k., w sposób pozwalający na wymierzenie oskarżonemu kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Jeśli do takiej modyfikacji (zaakceptowanej przez oskarżonego) dojdzie, możliwe będzie ponowne wyrokowanie na posiedzeniu z zachowaniem trybu konsensualnego. Jeśli zaś realizacja wymogów wynikających z art. 343 § 3 k.p.k. okazałaby się niemożliwa, konieczne stanie się zwrócenie sprawy prokuratorowi zgodnie z treścią art. 343 § 7 k.p.k.

Gdyby w przyszłości doszło do wydania wobec osoby podsądnej wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, sąd powinien pamiętać o konieczności zaliczenia na poczet okresu próby, zgodnie z art. 538 § 3 k.p.k., okresu próby, który upłynął od uprawomocnienia się wyroku z dnia 29 grudnia 2015 r. do daty jego uchylenia.

r.g.